

LA HJERTESAKER LEVE VIDERE

Arv og testamentariske gaver

Sanitetskvinnene

Noe av det din gave kan bidra til:

Beredskapsfrivillige

over 6000
beredskapsfrivillige står klare
når krisen rammer

Møteplasser

3200
kvinner har deltatt på
møteplassen språkvenn

Pårørende

10 000 samtaler
med pårørende til
psykisk syke eller rusavhengige

Kvinnehelse

18 000 besøk
på kvinnehelsehusene

Forskning

Stor forskningsaktør siden
1916, med fokus på kvinner
og barn siden 1946.

Politiske gjennomslag

Styrket føde- og barseltilbud, mer
tilgjengelig omvendt voldsalarm, ny
samtykkelov mm.

Din verdifulle arv kan bety noe for andre

Tusen takk for at du vurderer å gi av din arv til Sanitetskvinnene. Det kommer så godt med for arbeidet vårt.

Som Norges største frivillige kvinneorganisasjon har vi jobbet med folke- og kvinnehelse siden 1896. Mange gaver har gjort oss i stand til å kunne hjelpe flere.

Takket være gavene kan vi jobbe enda mer med beredskap i lokalsamfunn, og vi kan styrke vårt arbeid for pårørende. Vi kan løfte kvinnehelse, forske mer og mobilisere frivillige landet rundt for kvinner, eldre og beredskap.

Sanitetskvinnene er livssynsnytrale, partipolitisk uavhengige, landsdekkende og demokratisk organisert. Vi står sterkt forankret i lokalmiljøet gjennom våre 550 lokalforeninger og med våre over 45 000 medlemmer.

Å gi en gave i arv, i sitt testament, er for mange en fin og betydningsfull måte å støtte hjertesaker på, selv etter bortgang. Når dine arvinger er ivaretatt i testamentet, kan du velge å testamentere deler av arven til Sanitetskvinnene.

Vi håper at denne brosjyren vil gi deg informasjon og praktiske råd rundt det å skrive testament.

Sammen kan vi løfte kvinnehelse og sørge for tryggere lokalsamfunn for alle.

Vennlig hilsen

Kari Helene Partapuoli

Kari Helene Partapuoli
Generalsekretær
Sanitetskvinnene

En kamp for å bli trodd – Jeanettes historie

Jeanette var i 20-årene da smertene tok overhånd, men i stedet for hjelp ble hun møtt med bortforklaringer. En fastlege pekte på en plansje og mente at smertene skyldtes stress og psykisk uro. Hun oppsøkte lege etter lege, både offentlig og privat, uten å bli sendt videre til spesialist.

Syv år i uvisshet: Jeanettes historie er dessverre ikke unik.

I Norge tar det i gjennomsnitt syv år å få diagnostisert endometriose – en sykdom som rammer hver tiende kvinne.

For Jeanette ble vendepunktet dramatisk. Da hun og mannen ønsket å starte en familie, endte den første graviditeten i en spontanabort. Først da ble det oppdaget cyster så store at den ene egglederen måtte fjernes.

Drømmen om en familie

Etter åtte prøverørsforsøk og fem spontanaborter, ble drømmen om en stor familie endelig virkelighet. I dag er Jeanette mor til tre, men minnene om smertene som ble ignorert sitter i.

Årevis med smerter, tvil og venting, mens livet står på pause. Ingen skal måtte vente i syv år på å bli tatt på alvor.

La arven din bli til hjelp for andre kvinner

Uten omsorg fungerer ikke beredskapen

Verden rundt oss blir stadig mer urolig. Med ekstremvær og økende konflikter ser vi at tryggheten i lokalsamfunnet er viktigere enn noen gang.

Men beredskap handler om mer enn bare utstyr; den viktigste forberedelsen vi kan gjøre er å bygge en motstandsdyktig befolkning. Det er menneskene som bærer fellesskapet – de som sørger for at det finnes steder å gå når livet røyner på.

Da en eldre dame forsvant i kulden, sto våre frivillige klare hele natten med varm mat og støtte til letemannskapene.

Da stormen Amy slo ut strømmen, gikk sanitetskvinner på brannvakt på sykehjemmet for å sikre de eldste frem til anlegget fungerte igjen.

Omsorgserfaring er en styrke

Ofte blir den «myke» delen av beredskapen oversett. Man tenker kanskje at dette er noe hvem som helst kan gjøre, men slik er det ikke. Det krever handlekraft og erfaring.

Våre voksne damer har vært ute en vinternatt før, og deres evne til å skape trygghet når veier, strøm eller vann blir borte, er uvurderlig for lokalsamfunnet.

Din gave sørger for at neste generasjon også har erfarne og handlekraftige kvinner i ryggen når krisen rammer

Hvorfor trenger jeg å skrive et testament?

Hvis du ikke har skrevet et testament når du går bort og har familie eller slektninger, vil hele din arv fordeles i henhold til arvelovens regler. Om du ikke har noen som arver deg i henhold til loven, vil arven gå til et statlig fond. **Så hvis du har en hjertesak eller ønsker å gi en gave til noen andre enn dem som defineres i arveloven, så må du skrive et testament.**

Gode råd

Det er noen regler og krav som må oppfylles, og mange vil nok oppleve det som komplisert. Vi har derfor forsøkt å forklare de viktigste reglene på en måte vi håper gjør dette enkelt og tydelig.

Pliktdelsarv

Selv om du skriver et testament, er det ikke slik at du kan bestemme over alt du eier. Dersom du har livsarvinger, begrenser arveloven hvor mye du kan testamentere (fritt) over. Pliktdelsarven er den delen av boet som barna dine etter loven har krav på å arve etter deg. Pliktdelsarven kan ikke begrenses i et testamente. Til barn utgjør den 2/3 av boet etter foreldrene. Pliktdelsarven til barn er imidlertid maksimalt 15G per barn, hvis dette fremkommer i testamentet.

Uten testament styrer arveloven,
og ikke ønskene dine.

Resultater?

- Konflikter
- Skuffende forventninger
- Familier som plittes

Et testament skaper klarhet,
forventninger og forebygger konflikter

Ektefeller og partnere

I ekteskap med felleseie vil halvparten av verdiene som hovedregel tilhøre den gjenlevende ektefelle. I tillegg arver han eller hun 1/4 av den avdøde ektefells halvpart.

Før livsarvinger kan få utløst arv, må verdien av arven overstige 4G, som er den minste arven gjenlevende ektefelle har krav på.

Dersom det bare er slektsarvinger etter førstavdøde, er minste arven 6G (for verdien av Folketrygdens grunnbeløp G).

Tilsvarende regler gjelder for registrerte partnere. I denne brosjyren omfattes «registrert partner» av begrepet “ektefelle”.

Samboere

Samboere har også rett til arv, dersom de har hatt eller venter barn sammen, ved førstavdødes bortgang. Arven er 4G. Den kan begrenses hvis samboeren har fått kunnskap om testamentet. Ellers kan ikke minste arven begrenses.

Viktig å vite

For at testamentet skal være gyldig må noen krav oppfylles.

- Testamentet må være skriftlig og datert, og det må tydelig fremgå at det er et testament.
- Du kan skrive testamentet alene, men det må undertegnes i nærvær av to vitner.
- Vitnene må være over 18 år, ikke umyndiggjort, og det anbefales å undertegne samtidig.
- Vitnene, eller personer som står deg nær, kan ikke være tilgodesett i testamentet.
- Vitnene må kunne bevitne at den som oppretter testamentet er ved full sans og samling, og at vedkommende gjør det av egen fri vilje.
- Hvis du har skrevet et testament tidligere, bør du skrive at det eldre testamentet tilbakekalles, og at kun det nye skal gjelde.
- Det kan være mer hensiktsmessig å gi en brøk eller en prosent av dine verdier, enn å gi et fast beløp.
- Testamentet bør tinglyses. Arvingene bør vite hvor testamentet.

Takk for at du vurderer en så viktig gave til vårt arbeid.

Vår gavekonto 1506 87 05662

Arvetavlen

DEG (arvelater / testator)

Første arvegangsklasse (livsarvinger)

Barn

Barnebarn

Barnebarns barn etc.

Andre arvegangsklasse (livsarvinger)

Mor

Søsken

Søskens barn

Søskens barn etc.

Far

Søsken

Søskens barn

Søskens barn etc.

Tredje arvegangsklasse (livsarvinger)

Mormor

Tanter og onkler

Kusiner og fettere

Morfar

Tanter og onkler

Kusiner og fettere

Farmor

Tanter og onkler

Kusiner og fettere

Farfar

Tanter og onkler

Kusiner og fettere

Regler om ektefellers og samboeres arverett kommer i tillegg, og får innvirkning på størrelsen av arven til slektsarvingene.

Ordliste

Arvelater:

Arvelater er den avdøde som etterlater seg verdier.

Folketrygdens grunnbeløp (G):

Fastsettes hvert år av Stortinget, se nav.no

Fremtidsfullmakt:

Fullmakt til én eller flere personer om å representere fullmaktsgiveren etter at fullmaktsgiveren på grunn av sykdom ikke kan ivareta sine interesser innen de områder fullmakten omfatter.

Fullmakt:

Erklæring som gir en person rett til å inngå avtaler og rettslig disponere på vegne av en annen (fullmaktsgiver).

Legatar:

En som arver et bestemt beløp eller en gjenstand.

Livsarving:

Livsarvinger er arvelovens benevnelse for alle som nedstammer fra arvelateren selv, dvs. barn, barnebarn, oldebarn.

Loddeier:

En som arver en andel av boet, f.eks. Arvelateren har ikke ektefelle og etterlater seg 2 barn. Barna er loddeiere til 1/2-parten hver av boets masse (som man ikke vet størrelsen av).

Minstearv:

Ektefellens krav på minimumsarv før noen andre kan bli tilgodesett.

Offentlig skifte:

Offentlig skifte innebærer at tingretten eller byfogden oppnevner en advokat som styrer dødsboet. Dette er oftest aktuelt dersom arvingene er uenige om skiftet eller en av kreditorene eller loddeierne i dødsboet krever det.

Pliktdelsarv:

2/3 av formuen til arvelateren er pliktdelsarv til livsarvingene. En livsarving vil likevel ikke ha krav på en høyere pliktdelsarv enn 15G.

Privat skifte:

Privat skifte innebærer at arvingene tar hånd om skiftet selv. Det kan enten skje ved at en av dem får fullmakt til å forestå skifte av de andre, eller gjennom en nøytral tredjepart.

Slektsarvinger:

Hvis du ikke etterlater deg ektefelle, samboer eller barn, går arven automatisk til dine slektsarvinger: foreldre, brødre, søstre, onkler og tanter. Rekkefølgen de arver etter er bestemt i arveloven, og du kan se dette i arvetavlen.

Særkullsbarn:

Barn som en har med en annen person enn sin ektefelle eller samboer.

Hvis avdøde har særkullsbarn, må boet skiftes med disse hvis de ikke skriftlig har sagt seg enig i at gjenlevende ektefelle eller samboer kan sitte i uskiftet bo. For umyndige særkullsbarn må Fylkesmannen eventuelt godta at gjenlevende ektefelle eller samboer kan sitte i uskifte med særkullsbarnets arv.

Testator:

Den som skriver sitt testament.

Testamentarisk frihet:

Den delen som er igjen etter at pliktdelsarven er fordelt. Denne delen kan man fordele slik man ønsker, eksempelvis kan man gi en gave til sin hjertesak.

Uskifte:

Tradisjonelt har gjenlevende ektefeller som oftest valgt å sitte i uskifte med formue som ektefellene skal dele, dvs. deres felles formue.

Delingstidspunktet utsettes til lengstlevende dør, eller ønsker å skifte med arvingene etter førstavdøde ektefelle. Særeie omfattes ikke av uskifteboet uten ektepakt som gir rett til å sitte i uskifte med dette.

Ubetinget rett for lengstlevende ektefelle overfor felles barn. Har førstavdøde særkullsbarn må disse samtykke til uskifte.

Det gjelder også en begrenset uskifterett for samboere som har hatt, har eller venter felles barn.

Uskifte innebærer i utgangspunktet at man får **fri rådighet over hele boet i levende live**. Dette må ikke forveksles med den testamentariske rådigheten, som vil være begrenset til avdødes andel (normalt halvparten).

«Jeg trodde det var min skyld»

For mange barn i Norge er ikke hjemmet et trygt fristed. Nesten en halv million barn vokser opp i familier preget av rus eller psykiske lidelser. En av dem var “Ola” (fiktivt navn).

Barndommen til “Ola” var preget av en far han elsket, men som drakk seg til døde. Som tiåring bar han på en tung bær av skyldfølelse og vonde følelser.

Da “Ola” kom til vårt Veiledningscenter for pårørende, endret alt seg. For å tro på at farens problemer ikke var hans ansvar, trengte han å høre det fra noen andre enn mamma.

Gjennom samtaler med veilederen Grete, og senere i en gruppe med andre gutter i samme situasjon, falt brikkene på plass.

«Det betydde alt.
Jeg fikk vite at jeg ikke
var den eneste som
hadde det sånn.»

Usikkerheten er ofte det tyngste for barn som er pårørende. Frykten for at pappa ikke er edru når han henter på trening, eller skuffelsen når han aldri dukker opp til kinoavtalen.

I dag er Ola 23 år og ser lyst på fremtiden. Men han er tydelig på én ting: Uten Veiledningscenteret for pårørende vet han ikke hvordan det hadde gått.

Din arv kan endre en barndom

Mitt testament

Jeg, _____, fnr. _____, som er ugift og som ikke har livsarvinger, bestemmer med dette at mine eiendeler skal fordeles slik ved min død:

Fyll inn dine ønsker

Tidligere testamenter tilbakekalles med dette.

Sted Dato Underskrift:

Undertegnede vitner bekrefter at dette testamentet i dag ble undertegnet av _____ . Vi underskriver etter testators ønske og mens han/hun selv er til stede, likesom vi bekrefter at han/hun er ved full sans og samling. Vi er begge over 18 år.

Sted Dato Sted Dato

Underskrift vitne 1:

Underskrift vitne 2:

Navn (med store bokstaver):

Navn (med store bokstaver):

Adresse:

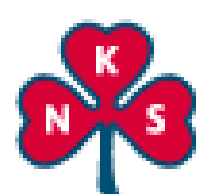
Adresse:

Fødselsdato:

Fødselsdato:

GÅ I FRONT

sammen med oss

Sanitetskvinnene

Dine notater

Testamentariske gaver gjort enkelt

Med juridiske tjenester fra Justify kan du trygt og enkelt opprette et digitalt testament som er kvalitetssikret av advokat.

Justify er medlem av Den Norske Advokatforeningen.

Skann bildet, eller les mer om dette på:
sanitetskvinnene.no/arv-testament

Har du spørsmål? Jeg hjelper deg gjerne:

Senorrådgiver Sanitetskvinnene

Christina Johnsen

Telefon: 917 20 230

E-post: cj@sanitetskvinnene.no